

Kerk St-Pieter, Kiezegem

Deel 3 : Het gebouw - uiterlijk

Het oudste deel van de St-Pieterskerk is het veelhoekig koor, de eerste steen van dit eenvoudige gotische koor (baksteen en witte stenen lijsten en banden) moet rond 1600 gelegd zijn. Het overige deel van het gebouw, het neogotische schip, werd omstreeks 1856 herbouwd in baksteen met sierelementen in natuursteen, met drie beuken onder één zadeldak; dit tijdens het pastoraat van Guilielmus Simoons en het burgemeesterschap van Henricus Kenes; een gevelsteen herinnert daaraan (zie foto verder).

De 18de eeuwse ingebouwde toren werd in augustus 1914 om strategische redenen door de genie van het Belgische leger verlaagd... gedynamiteerd; de windmolen iets verder op de berg werd om dezelfde redenen plat geschoten. De kerktoren werd in 1927 heropgebouwd met natuursteen maar bleef verder met zijn stomp dak zitten. *Zie ook in de map 'WO I', waar hier meer info & foto ! is te vinden over deze dynamitering.*

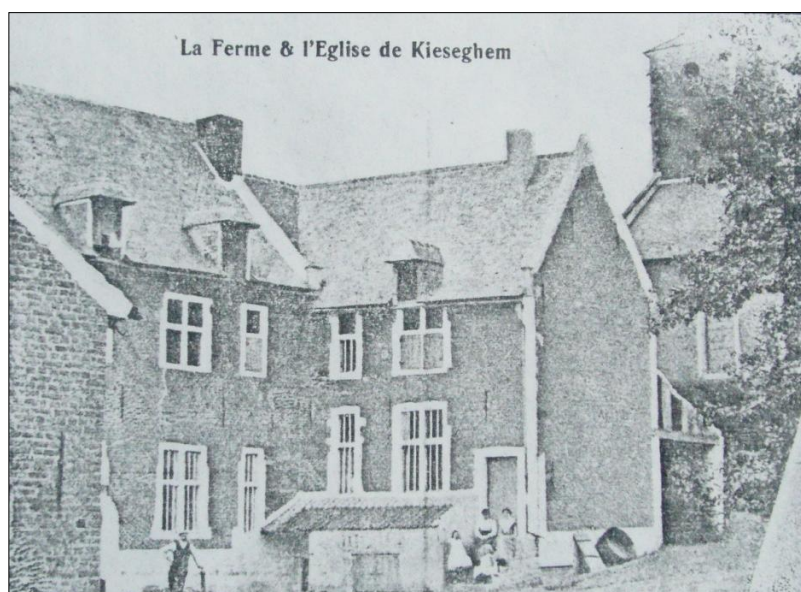
In de archieven van de abdij van Averbode, is er een kleine tekening van de kerk van Kiezegem, in het onderwerp 'Nissenrode te Minsel anno 1678'; bemerk toch dat de toren hoog en slank was.

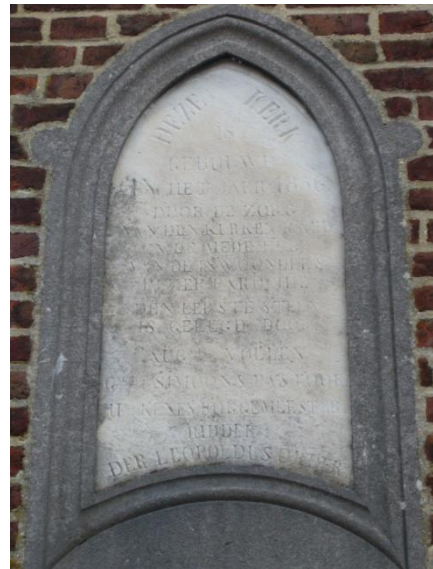

De kerk .. zonder zijn toren, zoals afgebeeld op postkaarten van tijdens het interbellum.

Een chronologisch zicht op de kerktoeren, volgens 2 postkaarten en een tekening van toenmalig notaris Halfants: de originele toren... geen toren ... en de huidige toren.

Deze gevelsteen vermeldt het volgende:

“.. deze kerk is gebouwd in het jaar 1856 door de zorg van den kerken raed ende medehulpe van de inwoners dezer prochie den eerste steen is geleid door Augustus Vollen Guillelmus Simoons pastoor Henricus Kenes borgemeester ridder der Leopold L S Order.. “

à l'origine simple. Les toures de la nef sont à sections croisées et les fenêtres en plein-cintre. Dans une niche de la façade on lit ce qui suit : DEZE KERK — IS — GEBOUWD — IN HET JAAR 1856 — DOOR DE ZORG — VAN DEN KERKEN RAED — ENDE MEDEHULPE — VAN DE INWOONDERS — DEZER PROCHIE — DEN EERSTE STEEN — IS GELEID DOOR — AUGUSTUS VOLLEN — GUILLELMUS SIMOONS PASTOOR — HENRICUS KENES BORGEEMEESTER — RIDDER DER LEOPOLD L S ORDER.. “

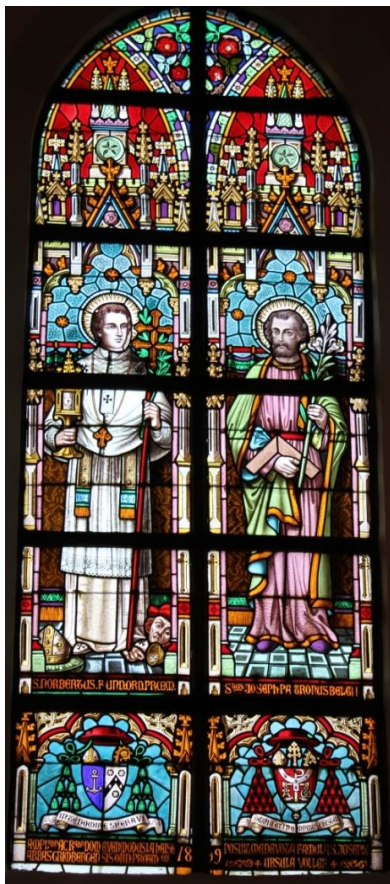
Uit : La Belgique ancienne et moderne: Arrondissement de Louvain. Canton de Glabbeek. Canton de Léau, Jules Tarlier , 1963)

Schietgaten in de toren, welke uitgeven in de beide zijkamers, achteraan in de kerk, laat vermoeden dat de toren vroeger vrij stond. Waarschijnlijk is de toren later ombouwd met de 2 zijkamers, tijdens de verbredingwerken aan het schip. Deze schietgaten wijzen erop dat een kerktoeren vroeger ook moest bescherming dienen voor de plaatselijke bevolking.. in tijden van onrust ging men daar schuilen en probeerde men zich enigszins te verdedigen.

Aan de oostelijke buitenmuur is ook nog een kruis bevestigd .. het zogenaamde missiekruis. *Dit is groot kruis dat in of buiten een kerk is opgericht ter herinnering aan een serie bijzondere godsdienstige oefeningen en plechtigheden, bijvoorbeeld een volksmissie. Hierbij werd binnen een parochie het geloof opnieuw onder de aandacht gebracht. De biecht werd afgenomen en de missie werd afgesloten met de Heilige Communie door de gehele parochie. Dergelijke volksmissies vonden plaats in de tweede helft van de negentiende en de eerste helft van de twintigste eeuw.*

Deze kerk heeft ook enkel mooie glasramen in het koor...

Linker glasraam

uitvergroting tekst onderaan dit glasraam

Iconografie (volgens www.kirkipa.be)

<i>Christelijk geloof persoonsnaam:</i>	Norbertus van Prémontré [norbertijn personage]
	Jozef van Nazareth, patronus Belgii [personage]
<i>Naam persoon:</i>	Lahaise, Evermodus [abt adbij Grimbergen]
	Mercier, Désiré Joseph [kardinaal-cardinal]
<i>Objecttype:</i>	2 x wapenschild

Vertaling van beide teksten :

St Norbertus, stichter v/d orde der Premonstratenzers (Norbertijnen).

E.H. abt Evermondus Lahaise
Adbij van Grimbergen, orde der Premonstratenzers

St Jozef, patroon van België.

Geschonken door de gediensstige dienaars van St Jozef
+ Ursula Vollen +

1899 (wijst op de verbouwing van de kerk)

Rechter glasraam

uitvergroting tekst onderaan dit glasraam

Vertaling van de tekst op de boek : Leefregel voor alle geliefde broeders

Iconografie (volgens www.kirkipa.be)

Abstractietype: zinnebeeld
zinnebeeld
Abstractienaam: Hart [symbool O.L.Vrouw]
Hart [symbool van Christus]
Christelijk geloof persoonsnaam: Augustinus van Hippo [westers bisschop-personage]
Godfried van Amiens [norbertijn-personage]

Vertaling van beide teksten :

St Augustinus, kerkleraar

Zalige herinnering aan Aug. Beuckeleers, kanunnik
in Grimbergen, vroegere pastoor van deze plaats 1879 - 1897

St Godefridus, kanunnik van de orde der Premonstratenzers

Geschonken door Aug. Godefridus Andries
Kanunnik in Grimbergen, pastoor in Kieseghem

1899 (verbouwing van de kerk)

Bronnen:

- Oost-Brabant, "I Het Mooie Hageland", 1965
- www.oostbrabant.org
- "Géographie et histoire des communes Belges", continuation par Alphonse Wauters, 1882
- Brochure "Open monumentendag 1993", document over Meensel-Kiezegem
- doodsprentjes
- www.kirkipa.be : inventaris van het kunstpatrimonium van de kerk
- Interviews : Koster Alfons Stas, Theo Craeninckx, Guido Hendrickx, Jozef De Bruyn, Fernand Stas, Jean Daenen, Josee De Bruyn, Marcel Morren, Frans Goethuys, Guy Bruyninckx, Paula Coosemans, Jos Van Cauwenbergh, Davy Ickx,.....
- Winkler Prins encyclopedie van Vlaanderen, 1974
- "Kerkelijke kunst in het oude landdecanaat Diest", 1982
- Kaart van C.J. Popp
- Kaart van Ferraris
- Ordre de Malte. Les commanderies du grand-prieuré de France d'après les documents inédits conservés aux Archives nationales à Paris, Eugène Mannier, 1872
- <http://www.adolphus.nl/sitemap.html#christenasceten>
- Tekening J De Bruyn
- www.hakendover.be/geschiedenis.asp?a=read&i=91
- Tekening J Halfants
- De Brabantse folklore, nummers 161-164
- La Belgique ancienne et moderne: Arrondissement de Louvain. Canton de Glabbeek. Canton de Léau, Jules Tarlier , 1963
- Quaestiones annui concursûs Mechliniensis ab anno 1745 ad 1776
- Almanach du clergé catholique romain des pays bas – 1826
- <http://erfgoedbank.tielt-winge.be>
- "De oude vryheid Montenaken of historisch en werkelijk afbeeldsel eener vrij gemeente in Haspengouw" A Kempeneers, 1861
- <http://gis.vlaamsbrabant.be/webgis/bin/view/AtlasBuurtwegen>
- 'Turnhout in het verleden en het heden: Volume ' 1905
- Geschiedenis der gemeente Neerlinter, 1968
- De bewerkte parochieregisters van Kiezegem St-Petrus, G Vandenbosch
- Oorlog in Tielt-Winge, 2005, Gemeentebestuur van Tielt-Winge
- Archieven, abdij van Averbode
- Ex-Historia, geschriften E.H. Sloots, pastoor te Meensel
- Exposé de la situation administrative de la province barbant, 1855 (p 31)
- Histoire de la ville et des institutions de Tirlemont, 1861 (p 145)